

บทความออนไลน์

เมื่อเราต่างเติบโตจากธรรมชาติ หวนกลับไปสัมผัสต้นไม้ ใบหญ้าผ่าน 10 วรรณกรรมเยาวชนที่รัก

มุมมองและความสัมพันธ์ต่อธรรมชาติเป็นทัศนคติ ยังจำความรู้สึกตอนอ่านหนังสือเล่มแรกๆ ได้มั๊ย เรามักได้เริ่มจากงานงดงามเช่น ต้นส้มแสนรัก ในสวนศรี บ้านเล็กในป่าใหญ่ ชั้นหนังสืออวลไปด้วยกลิ่นของหนังสือเก่าๆ อุดมไปด้วยงานเขียนที่พาเราก้าวไปยังเรื่องราวและดินแดนแสนวิเศษ ไปสู่ท้องทุ่งกว้าง สู่เรื่องราวของสรรพสัตว์ สู่สวนลับแห่งการเติบโตใหญ่ สู่การปรับสายตาไปสู่สิ่งมีชีวิตสายพันธุ์อื่น

พอลองหวนนึกดู ยิ่งในยุคที่เราห่างไกลจากธรรมชาติ และประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายโดยพวกเราเองนั้น กำลังอยู่ในประเด็น ดินแดนแห่งความฝันและโลกในจินตนาการที่เรามักอ่านเมื่อครั้งยังเด็กแทบทุกเรื่องมักเป็นเรื่องราวที่วาดด้วยธรรมชาติ วรรณกรรมระดับตำนานมักมีต้นไม้ใหญ่เป็นเพื่อน มีสวนลับ มีป่าเขา มีสรรพสัตว์ทั้งที่มีจริงและไม่มีจริงที่ล้วนพาให้เรากลับไปสู่ความกลมกลืนและกลมเกลียวกับสิ่งมีชีวิตอื่นๆ กับโลกโดยรวมที่อบอุ่น นุ่มนวลและแสนผาสุก เมื่อวัยเยาว์เรามักมีภาพอันสงบสมบูรณ์เช่นนั้น และเป็นเรื่องน่าเศร้าที่เมื่อเราโตขึ้น ความสุขก้นงามเรียบง่ายและความกลมกลืนนั้นก็ค่อยๆ เลือนหายไป

และมิติทั้งเชิงกายภาพและเชิงจินตนาการอย่างหนึ่ง ดังนั้นความรักในธรรมชาติจึงเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับการปลูกฝัง Dr. Seuss- Theodor Seuss Geisel นักเขียนวรรณกรรมเด็กระดับตำนานเจ้าของผลงาน The Cat in the Hat และงานที่ปลูกจินตนาการให้ผู้คนทั่วโลกอีกมากมายบอกว่า วรรณกรรมเด็กเป็นช่องทางสำคัญที่จะสื่อสารและหล่อหลอมประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมและความรักในธรรมชาติให้กับคนรุ่นต่อไปอย่างลึกซึ้ง อบอุ่น และนุ่มนวล

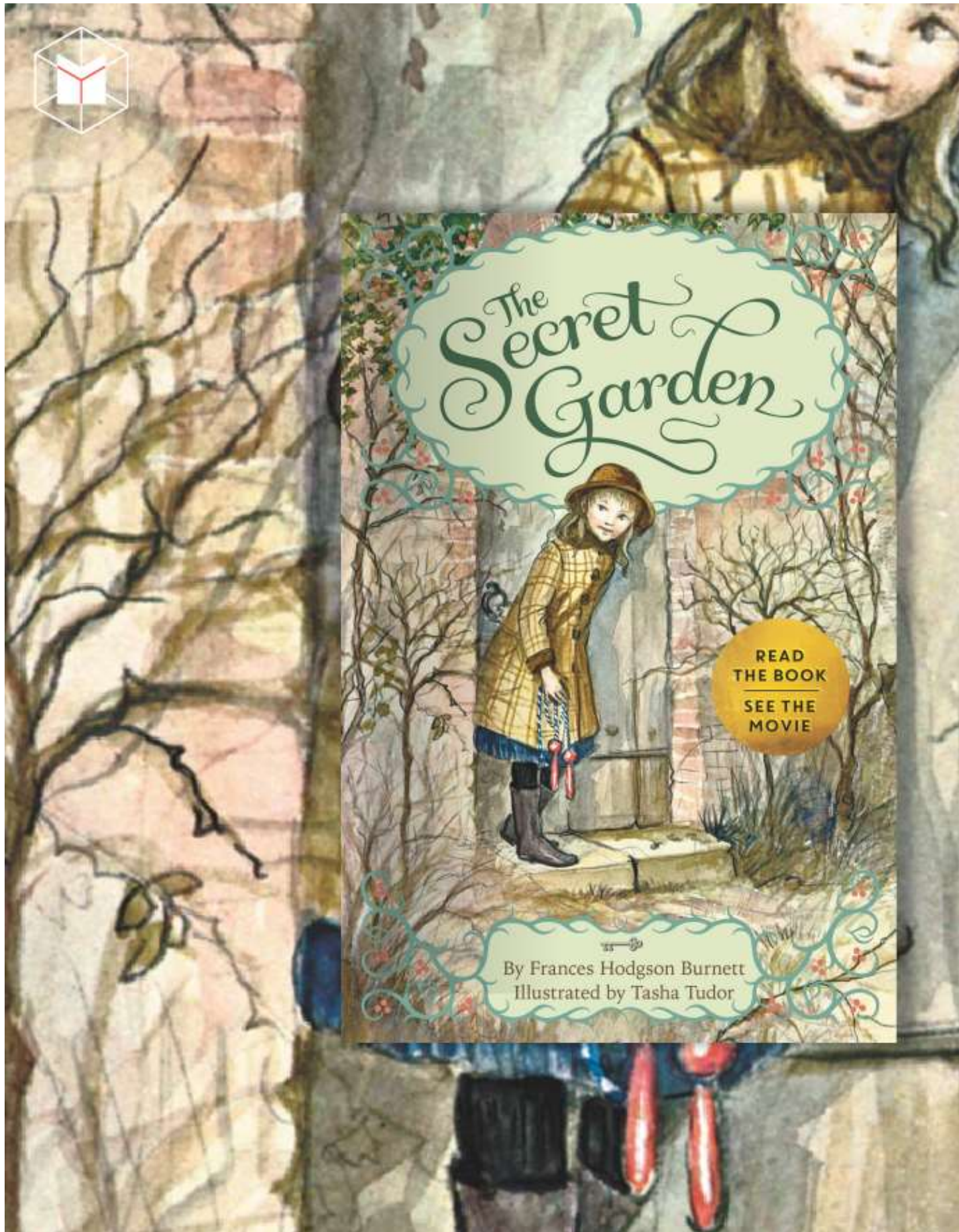

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ไม่ว่านักเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กจะตั้งใจหรือไม่ แต่จุดเด่นหนึ่งของวรรณกรรมเด็กคือความงดงาม และวรรณกรรมเด็กส่วนใหญ่ก็มักจะพาเราไปสู่พื้นที่อันอุดมซึ่งในความอุดมนั้นคือความอุดมสมบูรณ์ คือความสัมพันธ์อันอบอุ่นแน่นแฟ้นที่มักมีธรรมชาติ มีระบบนิเวศเข้ามาสวมกอดมนุษย์ไว้ ไม่ให้เราเป็นสายพันธุ์ที่หยัดยีนเติบโตขึ้นอย่างเดียวดาย และหลายครั้งที่ต้นไม้และธรรมชาติเป็นพื้นที่สำคัญที่เราใช้เป็นพื้นที่ของการเติบโต ของการเยียวยารักษาความบอบช้ำ เป็นพื้นที่ของการก้าวข้ามผ่าน เป็นที่หลบภัยในโลกที่แห้งแล้งขึ้นทุกวันยิ่งเมื่อเราอายุมากขึ้น เราก็ยิ่งแปลกแยกออกจากธรรมชาติมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นการกลับไปอ่านวรรณกรรมเยาวชน กลับไปเปิดฝุ่นหนังสือที่เราเคยจับเมื่อครั้งต้องปายป็นตู้หนังสือสูงจึงเป็นหนทางหนึ่งในการกลับไปเชื่อมโยงกับธรรมชาติทางหนึ่ง เป็นช่องทางที่เราได้กลับสู่อินแดนแสนสุข หวนไปสู่ความสัมพันธ์และกลับคืนสู่ธรรมชาติทั้งมิติต้นไม้ใบหญ้า ไปมองโลกผ่านสายตาสรรพสัตว์ ไปจนถึงการกลับไปพื้นฐานอันเป็นธรรมชาติของเรา

The Secret Garden (ในสวนศรี)

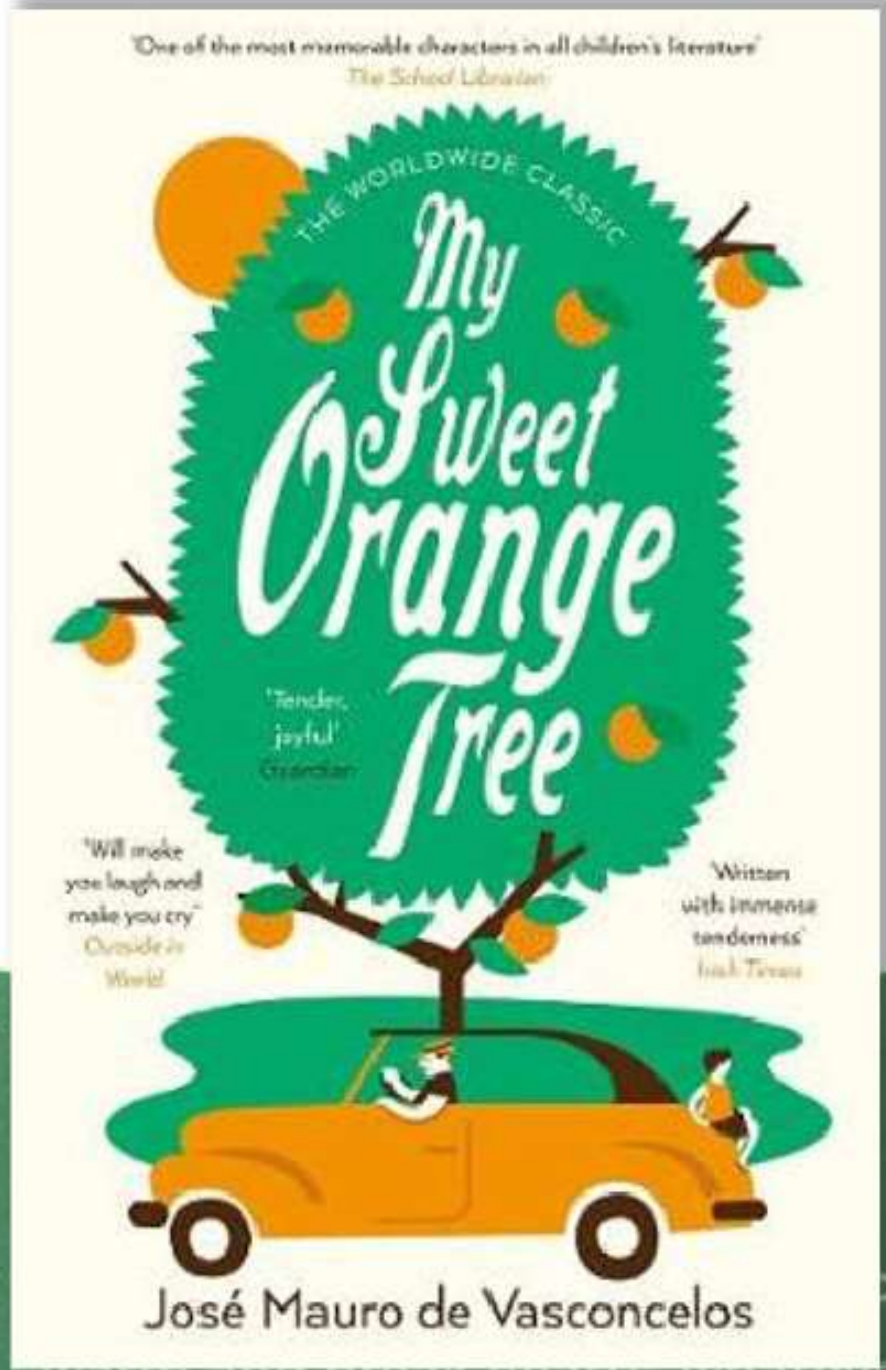

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

วรรณกรรมเยาวชนคลาสสิก แน่นอนว่าเล่าเรื่องราวของเด็กๆ และมีเด็กๆ อ่าน แต่หลายครั้งนวนิยายเหล่านี้ไม่ได้ใช้แค่เรื่องเพื่อฝัน งดงาม แต่วรรณกรรมเด็กมักเกี่ยวข้องกับความไม่สมบูรณ์ ความเจ็บปวด และการเติบโตอันเป็นภาวะที่เด็กๆ ต้องเผชิญและก้าวข้ามผ่าน สำหรับ The Secret Garden เองก็เป็นในทำนองเดียวกัน ตัวเรื่องพูดถึงตัวละครที่ไม่สมบูรณ์ ไม่เป็นที่ต้องการ ถูกทอดทิ้ง แต่ในที่สุดเด็กๆ นั้นก็ได้พบกับสวนลับ ได้กลับไปใช้และเชื่อมโยงตนเองเข้ากับพื้นที่ธรรมชาติ แน่นอนว่าเรื่องนี้เป็นอีกหนึ่งงานระดับชั้นหิ้ง อบอุ่น งดงาม และในความงามนั้นคือการได้รับการสวมกอดโดยธรรมชาติ โดยพืชพรรณและต้นไม้เขียวขจี

My Sweet Orange Tree (ต้นส้มแสนรัก)

warm and break hearts, whatever

the age of the reader'

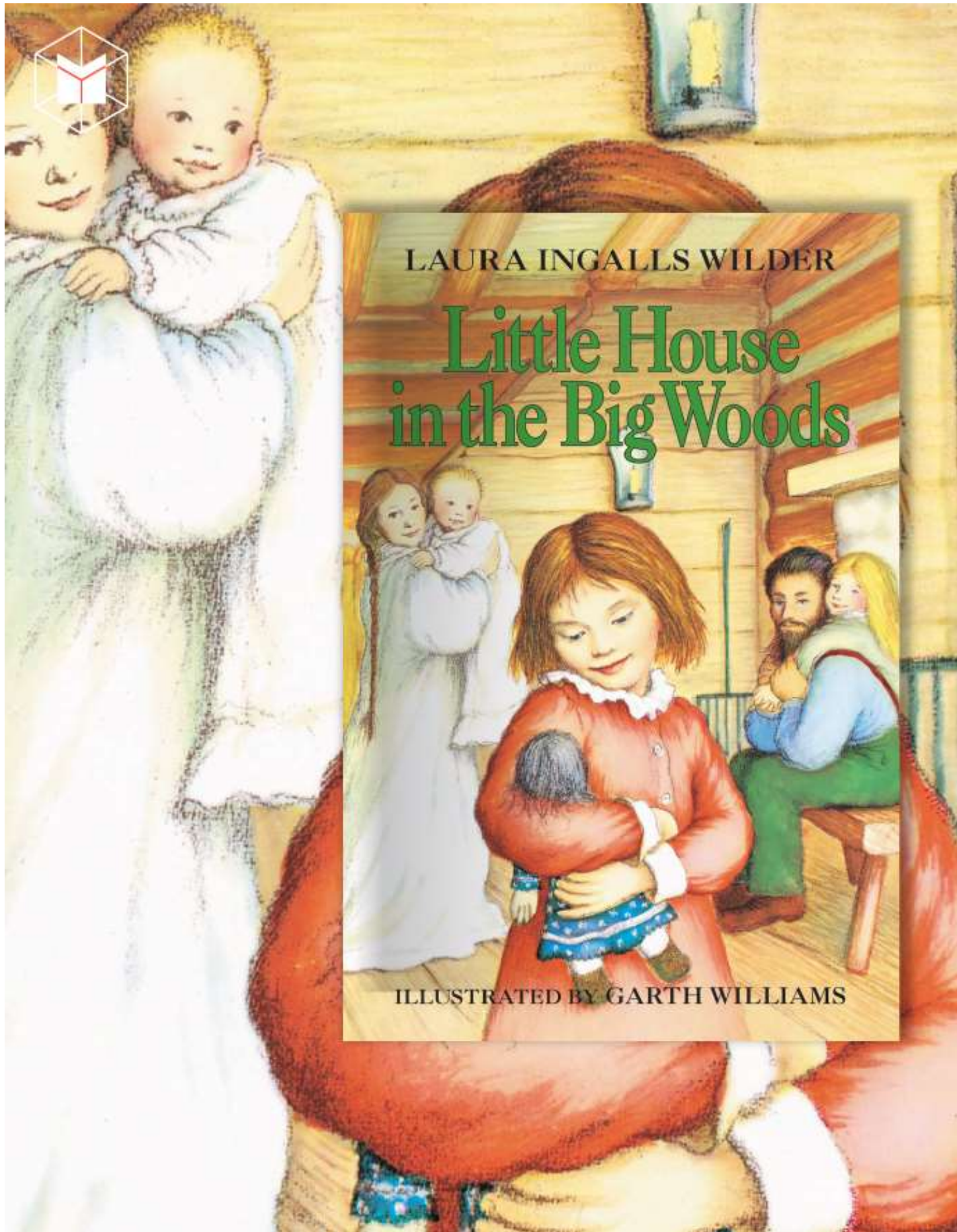
The National

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

หนังสือเป็นสิ่งที่ประหลาดยิ่ง บางเล่มแค่เราได้ยินชื่อเรื่อง นึกภาพปกออกได้ พร้อมกันนั้นเราก็สามารถสัมผัสความอบอุ่น ความงดงาม กระทั่งความเศร้าที่สมควรมีเอื้อกันขึ้นมาในหัวใจ ต้นส้มแสนรักเป็นหนึ่งในหนังสือเช่นนั้น เป็นวรรณกรรมที่ทำหน้าที่วรรณกรรมในฐานะพื้นที่พิเศษอันอุดมสมบูรณ์ ต้นส้มแสนรักพูดถึงเซเซเด็กน้อยที่ออกจะดีและสนใจไปซักหน่อยจนทำให้เขารู้สึกว่าตนเองอาจไม่เป็นที่ต้องการ จนในที่สุดเขาเองได้พบกับต้นส้มพูดได้ และต้นส้มนี้ก็กลายเป็นเพื่อนใจ เป็นที่หลบพัก เป็นเพื่อนรู้ใจที่คลายเหงาและเป็นสิ่งมีชีวิตที่เข้าอกเข้าใจเขาอย่างแท้จริง จนในที่สุดเซเซต้องเรียนรู้ว่าเพื่อนที่รักยิ่งของเขาต้องจากกันไป เรียนรู้ที่พรากพบอันเป็นธรรมดาของการเติบโตขึ้นของเด็กคนหนึ่ง

Little House in the Big Woods (บ้านเล็กในป่าใหญ่)

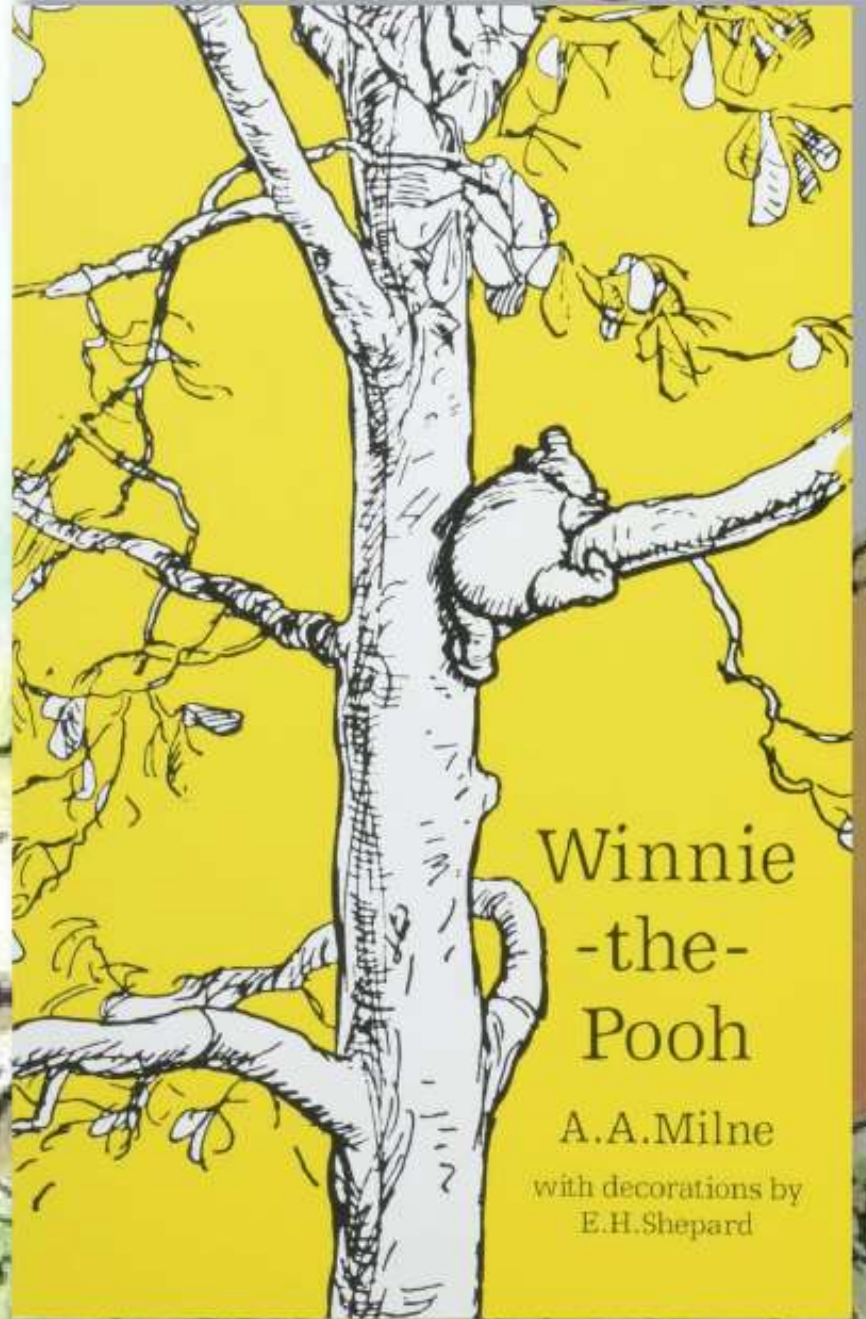

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

บ้านเล็กในป่าใหญ่เป็นงานเขียนระดับตำนานที่แทบจะทำให้เราเกิดภาพฝันของชีวิตแบบบ้านทุ่ง ตัวบ้านเล็กในป่าใหญ่เป็นงานเขียนแนวอัตชีวประวัติที่ **Laura Ingalls Wilder** ครูและนักเขียนชาวอเมริกันเขียนรำลึกถึงชีวิตวัยเด็กอันเป็นยุคสมัยและช่วงวัยที่เธอยังใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายในบ้านไร่ แน่ใจว่าตัวงานเขียนชิ้นนี้เมื่อยุคหลังส่วนหนึ่งเขียนเพราะผู้เขียนและครอบครัวได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจตกต่ำ (great depression) งานเขียนนี้จึงเป็นเหมือนการทวนหาย้อนคืนกลับไปสู่ช่วงเวลาที่เป็นสุข เป็นช่วงเวลาของการปลูกเอง กินเอง ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติผ่านฉากและเรื่องราวของบ้านไร่ชายทุ่ง

Winnie-the-Pooh

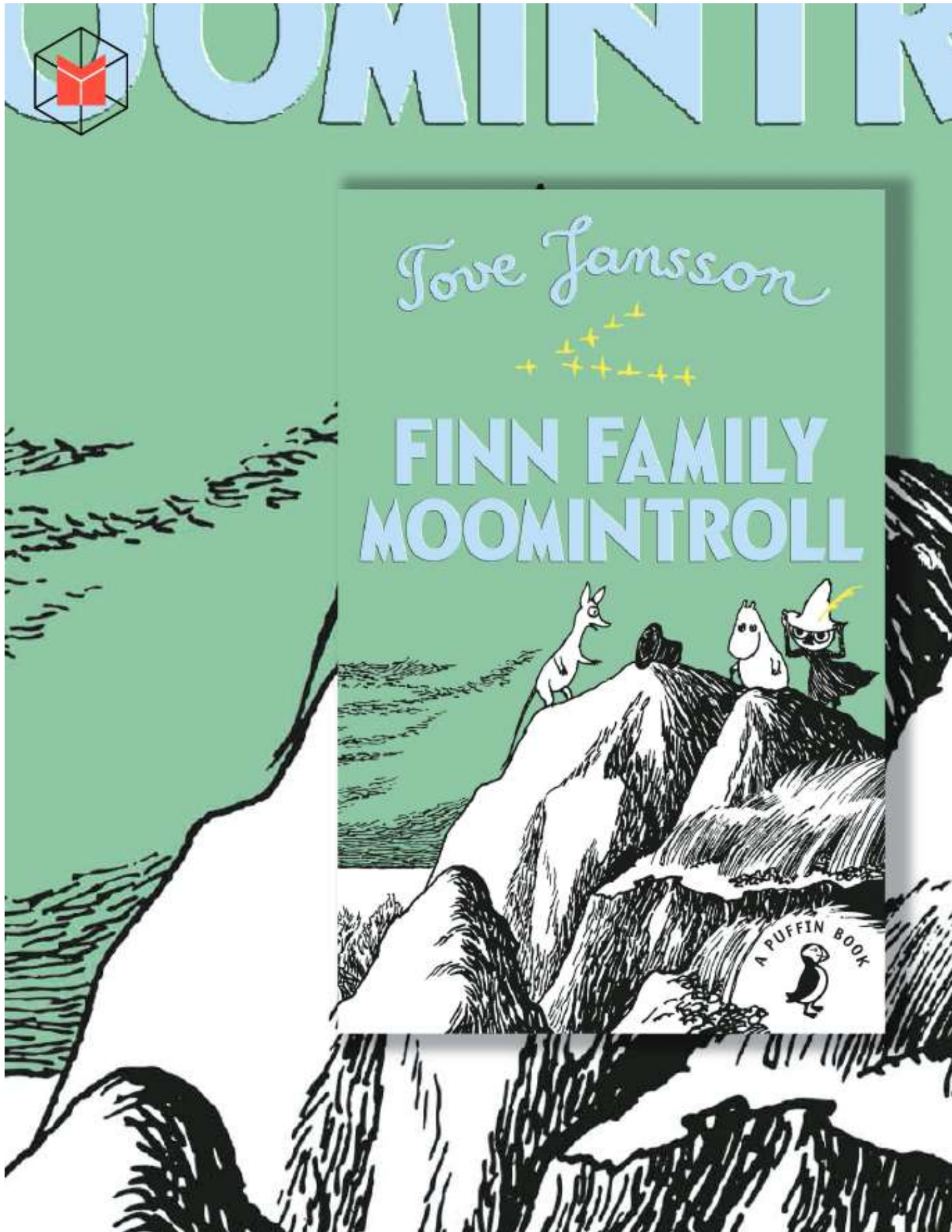

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

แค่คำว่าทุ่งหญ้า 100 เอเคอร์ เท่านั้นเราก็เห็นภาพทุ่งกว้างอันผาสุก เป็นดินแดนที่ความซึ่เกียจเป็นความชอบธรรม เป็นดินแดนแห่งความเรียบง่าย สงบงาม เป็นที่ๆ เราเห็นความสัมพันธ์อันที่เพื่อนที่ล้วนเป็นสรรพสัตว์ต่างสายพันธุ์ มองเห็นว่ามนุษย์เช่นเราๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ธรรมชาติ เป็นที่ๆ เราโหยหาและในขณะเดียวกันก็เป็นพื้นที่ที่เรากลับไปเรียนรู้จากความเรียบง่ายทั้งของธรรมชาติและของความสัมพันธ์ที่ไร้เดียงสา ในทำนองเดียวกันทุ่งหญ้า 100 เอเคอร์นี้ก็เขียนขึ้นโดยมีป่าและทุ่งหญ้าที่ยังคงอุดมสมบูรณ์ทางตอนเหนือของอังกฤษ ความงดงามเรียบง่ายของพื้นที่ป่าทางกายภาพที่กลายมาเป็นแรงบันดาลใจของผู้เขียน ในที่สุดก็ส่งต่อความรักและภาพฝันของเราที่มีต่อธรรมชาติอันงดงามต่อไป

Finn Family Moomintroll

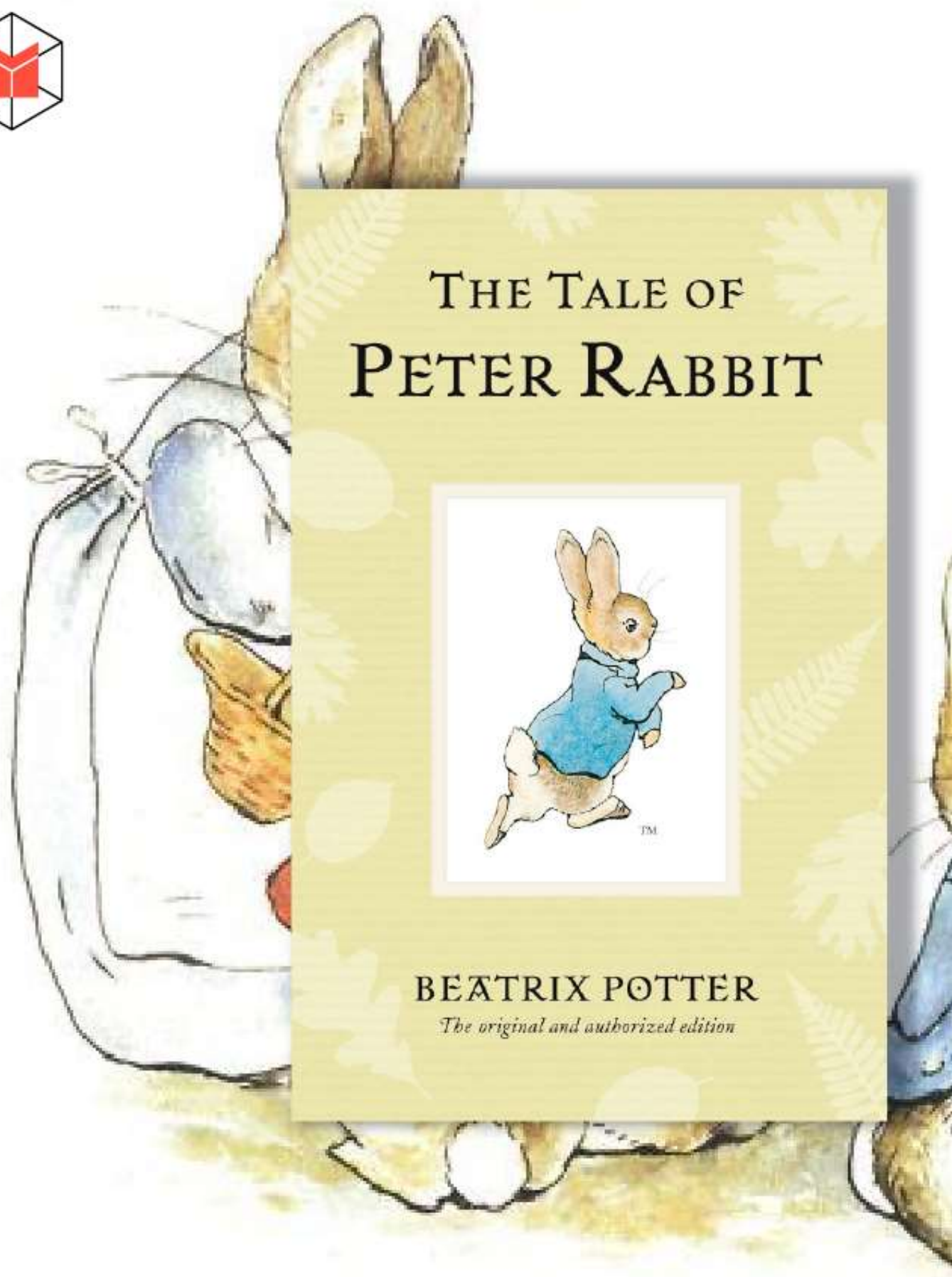

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ป่าไม้สน ลำธารใส ฟุ้งน้ำแข็งกว้าง ภูเขาแม่น้ำอันเต็มไปด้วยมนต์เสน่ห์แบบแสกนดิเนเวียร์เป็นภาพฝันของ
ธรรมชาติ และเป็นที่น่าพิจารณาว่าเนเธอร์แลนด์ดินแดนอันอุดมสมบูรณ์และใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติอย่างลึกซึ้งนั้น
เป็นประเทศแห่งวรรณกรรมเด็กที่ส่งอิทธิพลกลายเป็นไอคอนไปทั่วโลก มูมินเองก็เป็นอีกหนึ่งเรื่องราว นิทาน
การ์ตูน วรรณกรรมหรืออะไรก็ตามที่มูมินกลายเป็นสัญลักษณ์ ความหมายหนึ่งของมูมินคือการให้ภาพชีวิตที่
สวยงามในการกลับไปอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ที่อาจเป็นการกลับไปยึดโยงสัมพันธ์ในระดับจิตวิญญาณ เป็นพื้นที่และ
ชีวิตในอุดมคติที่ใครๆ ก็ฝันถึง ด้านหนึ่งนั้นถ้าเราเติบโตขึ้นท่ามกลางธรรมชาติอันงดงาม ก็เป็นไปได้ที่งานเขียนจะ
เขียนเกี่ยวกับความงามและความรักในธรรมชาติ และในทางกลับกันวรรณกรรมเหล่านั้นเช่นมูมินเป็นอาทิ ก็นำพา
ส่งแรงความรักและอาจนำไปสู่รักษาธรรมชาติให้งดงามวนเวียนสืบไป

The Tale of Peter Rabbit

THE TALE OF PETER RABBIT

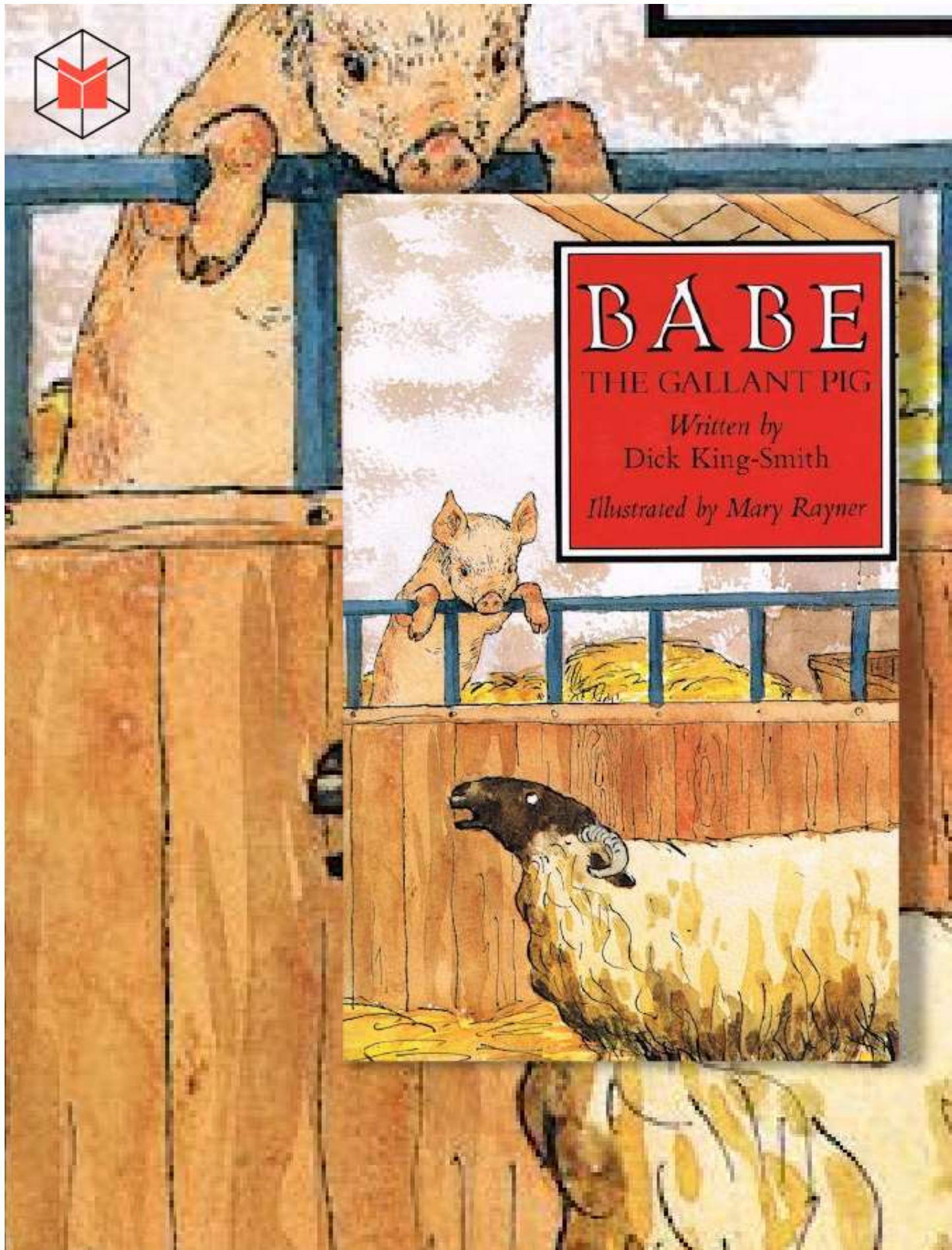
BEATRIX POTTER
The original and authorized edition

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ถ้าเราได้อ่านเรื่องราวแสนน่ารัก พร้อมภาพที่วาดครอบครัวยุคสมัยน้อย พร้อมตัวเอกเป็นกระต่ายนุ่มน้อยจอม
แหกคอก มีหรือที่ไม่อยากได้ไปอยู่ในบ้านหลังจิ๋ว ริงอยู่ในแปลงผัก วรรณกรรมเล่มนี้บางส่วนยังพูดถึงความสัมพันธ์
ของกระต่ายกับมนุษย์ที่ในที่สุดเราก็เห็นหัวใจหัวใจ เห็นเรื่องราวจากมุมมองอื่นในมุมมองที่เล็กลงไปจากสายตาของมนุษย์
เอง จริงๆ แค่อภาพประกอบที่กลายเป็นไอคอนศิลปะของงานวรรณกรรม แค่อรูปเราก็แทบจะหลงรักและอยาก
กลับไปนอนกึ่งบนทุ่งหญ้าอีกครั้ง

Babe: The Gallant Pig

B A B E

THE GALLANT PIG

Written by
Dick King-Smith

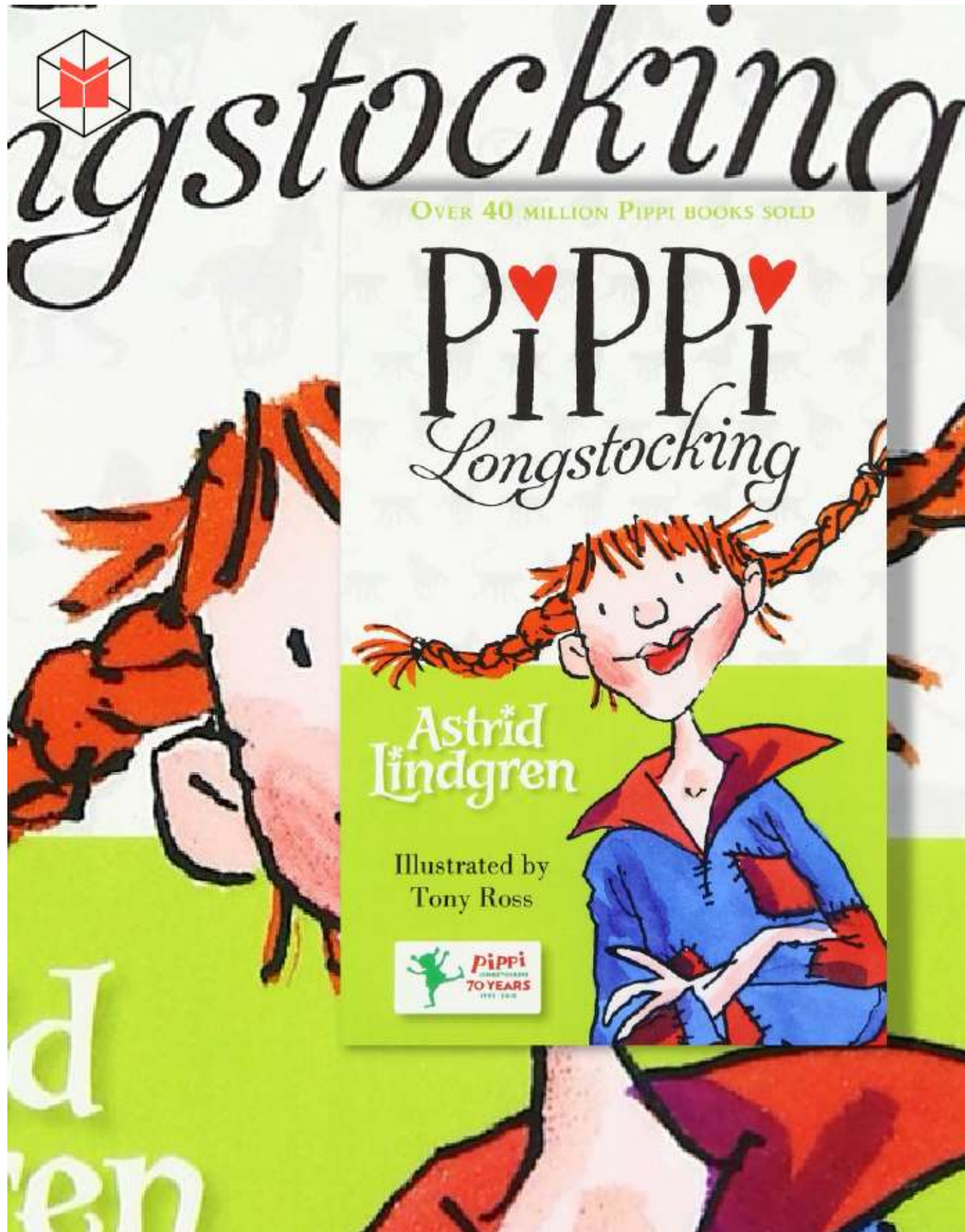
Illustrated by Mary Rayner

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ในช่วงก่อนปีค.ศ. 1997 ราวๆ ก่อนที่เราก้าวเข้าสู่ปี 2000 ช่วงนั้นสังคมมวลชนบุ่งเองกำลังอยู่ในยุคคาบเกี่ยวระหว่างโลกอนาล็อกกับโลกดิจิทัล เรามีทีวีจอตู้ คอมพิวเตอร์ที่ค่อยๆ กลายเป็นอุปกรณ์สามัญ พร้อมตื่นเต้นกับการเชื่อมโลกผ่านอินเทอร์เน็ตที่ส่งเสียงเหมือนเครื่องแฟกซ์ ในช่วงนั้นเองโลกภาพยนตร์ก็กำลังตื่นเต้นกับเทคนิคทางภาพยนตร์ต่างๆ และเด็กยุค 90s ย่อมจะจำได้กับหนังเรื่อง Babe ตัวหนังที่โดดเด่นในการทำให้สรรพสัตว์พูดได้ พร้อมๆ กับการกลับไปเล่าเรื่องราวอันแสนน่ารักของเจ้าหมู เบ็บ แต่เดิมเป็นนวนิยายขนาดสั้นเขียนขึ้นในปี ค.ศ.1983 ตัวเรื่องก็เล่าเรื่องหมู่น้อยในฟาร์มที่แทนที่ควรจะเป็นเพียงหนึ่งในปศุสัตว์ แต่ก็กลายเป็นหมูตัวอ้นแะและกลายเป็นสมาชิกหนึ่งของครอบครัว เรื่องนี้ถ้าหวนนึกถึงเราก็จะเกิดความรู้สึกนึกถึงบรรยากาศฟาร์ม เกิดความรักและมองเห็นความสัมพันธ์ของเราและสัตว์กระท่งสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม

Pippi Longstocking

OVER 40 MILLION PIPPI BOOKS SOLD

PIPPi *Longstocking*

Astrid
Lindgren

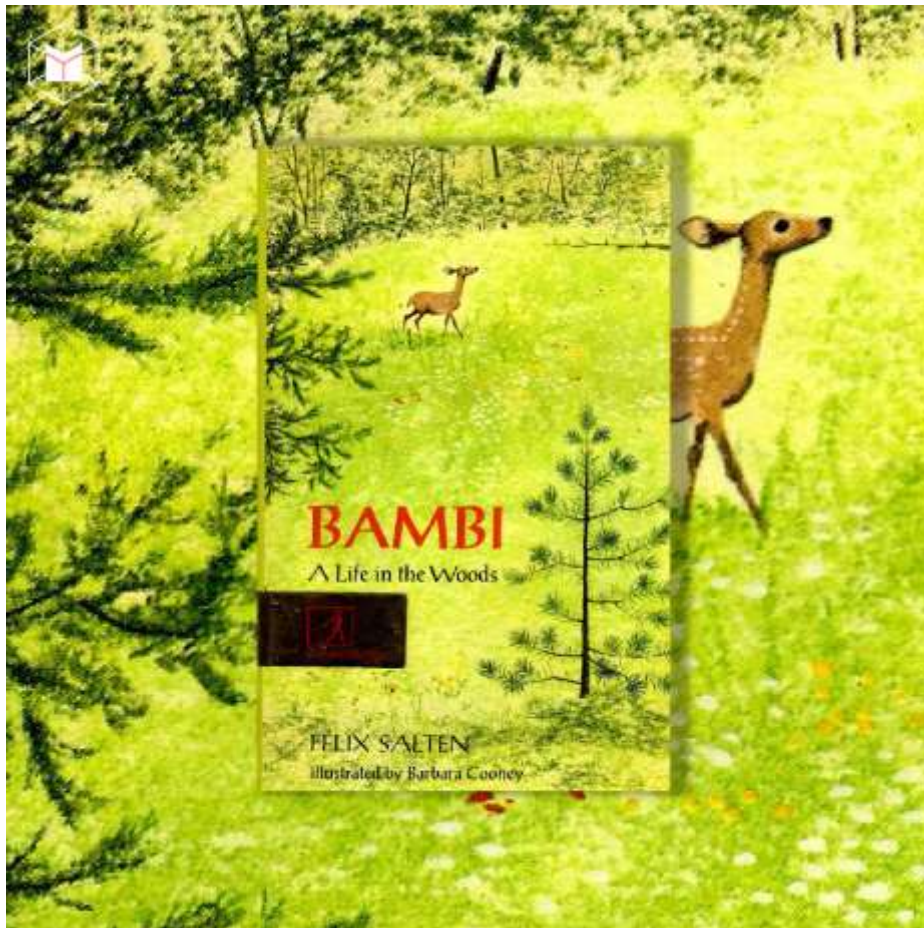
Illustrated by
Tony Ross

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

บีบีบีเป็นเด็กหญิงแสนประหลาด หน้าตาก็- พุดอย่างใจร้ายก็ไม่ได้น่ารัก แต่งตัวก็พิลึก แถมมีชีวิตพิกลคืออยู่กับม้า และสิงในบ้านโดยลำพัง แต่ในที่สุดเด็กๆ กระทั่งเราเองก็รักบีบีบี ด้านหนึ่ง บีบีบีเป็นการใช้ชีวิตที่เต็มไปด้วยอิสระเสรี มีความสามารถเฉพาะตัว ใช้ชีวิตอยู่ได้ด้วยตัวเองและไม่ต้องทำตามคำสั่งของกรอบกฎเกณฑ์ของใคร บีบีบีจึงเป็นตัวแทนของความฝันของเด็กๆ ทั่วโลก เป็นสิ่งที่เด็กๆ อยากทำ กระทั่งเป็นคุณลักษณะที่ผู้ใหญ่อย่างเราๆ อยากรักษาไว้ ความมีอิสระเสรีไม่ถูกรอบ—ในที่นี้อาจหมายถึงกรอบสังคมที่ครอบงำกับความคิดและความเป็นไปของเรา แต่กลับเป็นชีวิตที่กลับไปอยู่กับธรรมชาติ กับม้ากับสิง และเรื่องบีบีบีก็มีต้น lemonade ไม้ยืนต้นลูกผสมระหว่างส้มแมนดารินและมะวานที่เป็นเหมือนโลกทั้งใบของบีบีบี ไม้แบบเดียวกับที่ผู้เขียนเติบโตขึ้นโดยมีไม้ใหญ่ในบ้านคอยให้ร่มเงาและเป็นเพื่อนยามเหงาพร้อมเติบโตไปพร้อมกัน

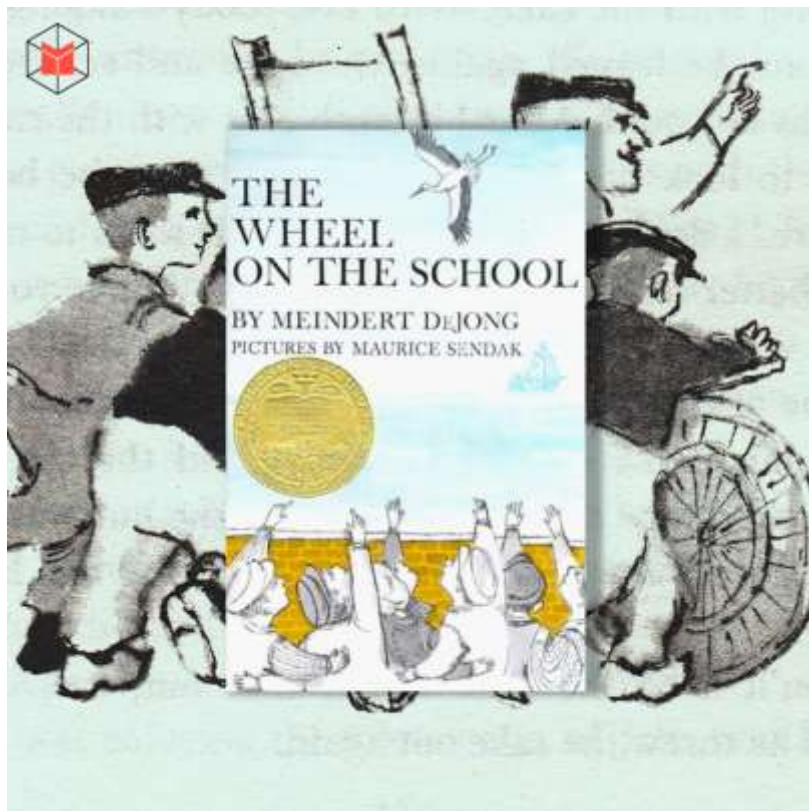
Bambi, a Life in the Woods

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ในงานศึกษาความสัมพันธ์ของธรรมชาติและงานวรรณกรรมเด็ก พุดถึงพลัง—เสียงของธรรมชาติว่า ด้านหนึ่งนั้นงานเช่นวรรณกรรมเด็กเปิดโอกาสให้ธรรมชาติได้มีเสียง—มีชีวิตขึ้นมาอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าจะเป็นเพียงฉากเป็นเครื่องประกอบ และในขณะที่เดียวกันนั้นเองการมีชีวิตและเล่าเรื่องราวของธรรมชาติก็นำไปสู่การส่งต่อความรู้สึกเข้าอกเข้าใจ เกิดความรู้สึกอ่อนโยนและเมตตาต่อธรรมชาตินั้นๆ ฟังดูแล้วก็มีเหตุผล เช่นในเรื่องแบมบี้เองก็ดูจะตอบคำอธิบายสำคัญของงานศึกษาได้ แบมบี้ก่อนจะมาเป็นฉบับดิสนีย์เป็นนวนิยายสำหรับเด็กของนักเขียนเยอรมัน เขียนขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1923 แน่นอนว่าตัวเรื่องเล่าถึงชีวิตและการสูญเสียและการเติบโตขึ้นของเจ้ากวางน้อยแบมบี้ ตัวเรื่องพุดถึงธรรมชาติทั้งในมิติที่น่าครั้นคร้ามและงดงามในคราวเดียวกัน ในขณะเดียวกันแน่นอนว่านวนิยาย หนึ่งรวมถึงละครเวทีจากเรื่องแบมบี้นี้ยอมทำให้เราเสียน้ำตา และทำให้เราเกิดความรักและเห็นอกเห็นใจในสรรพสัตว์สายพันธุ์อื่นได้

The Wheel On The School

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ARIT NPRU

ส่งท้ายด้วยเรื่องราวที่มีฉากเป็นพื้นที่เมือง และพูดถึงสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ที่อยู่ร่วมกับเราในเมืองใหญ่ เป็นโอกาสที่เราจะได้มองเห็นและเอื้ออาทรต่อกัน *The Wheel On The School* เป็นนวนิยายสำหรับเด็กสัญชาติดัตช์ ตีพิมพ์ในปี ค.ศ.1954 ตัวเรื่องที่ฟังดูชื่อแล้วแสนจะประหลาดจริงๆ พูดเรื่องเมืองในฐานะพื้นที่ใหม่ คือในเรื่องจะพูดถึงกลุ่มเด็กนักเรียนที่พบว่าในหมู่บ้านเล็กๆ ของพวกเขาไม่มีนกกระสา—นกปากห่าง(Stork) ภารกิจของเรื่องจึงอยู่กลุ่มเด็กนักเรียนที่พยายามจะนำนกปากห่างนี้กลับมาอยู่ร่วมในหมู่บ้านอีกครั้ง ซึ่งก็มีภารกิจและอุปสรรคที่ต้องฟันฝ่า เช่นการไปหาล้อเกวียนโบราณมาประกอบไว้บนหลังคาโรงเรียน ตัวเรื่องในเบื้องต้นก็ว่าด้วยการฟื้นฟู หรือการย้อนกลับไปสู่ธรรมชาติ และในระดับเบื้องต้นก็งานเขียนชิ้นนี้กำลังพูดถึงการรักษาสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ธรรมชาติ ไปจนถึงวัฒนธรรมบางอย่างไว้เพื่อก้าวไปข้างหน้าต่อไป

อ้างอิงข้อมูลจาก

scholarworks.uno.edu

www.academia.edu

Illustration by Kodchakorn Thammachart

You might also like

ที่มา <https://thematter.co/entertainment/connect-with-nature-through-children-literature/124615>

